

Nói chung, ta đợc biết là có nhiều cõi Tịnh Độ, nhiều cõi linh thánh của những Đức Giác ngộ mà chúng ta gọi là chư Phật. Cõi Tịnh Độ của Đức Phật Vô Lượng Quang A Di Đà thì đúng là một nơi đợc nhứt vô nhị. Có những cõi Tịnh Độ ở bốn phương Đông, Tây, Nam, Bắc, và ở trung tâm. Trong số đó, cõi Tịnh Độ của Đức Phật A Di Đà là nơi dễ đến nhất và vì thế rất đợc biết. Nhờ lập một đợc nguyện đợc biết đợc tái sinh trong cõi Tịnh Độ Cực Lạc, ta có thể thành tựu sự chuyển di tâm thức của ta tới cõi đó. Năng lực của lời nguyện, năng lực của đợc nguyện sung mãn và nhất thành là tất cả những gì cần phải có.

Trong mối liên hệ với thế giới của ta thì Cõi Tịnh Độ của Đức Phật A Di Đà ở phương tây và ở phía trên thế giới của ta. Ta phải chấp nhận một vũ trụ quan và nhìn ra rằng có nhiều thế giới khác không gian. Tôi đang nói tới một hệ thống hạt số bao la. Chúng ta hãy xác định vị trí của ta.

Đều tôi đang nói - trong phạm vi của hệ thống vĩ đại - vận hành như sau: Đức Phật Thích Ca Mâu Ni là Đức Giác ngộ chính yếu trong một tiểu thiên thế giới vĩ đại. Đều này có nghĩa là toàn thế hệ thống đợc gọi là vũ trụ của ta với những một triệu và một trăm triệu vì sao và hành tinh, là một đợc vận. Nhân nó lên một ngàn lần và sau đó nhân lên một ngàn lần rồi một ngàn lần nữa. Đó là ba tiểu thiên thế giới. Đức Phật Thích Ca Mâu Ni thế giới lãnh một trong những tiểu thiên thế giới đó. Cõi của Đức Vô Lượng Quang A Di Đà thế giới siêu vượt thế hệ thống vũ trụ đó. Đều tôi đang giới thiệu có xuất xứ từ một lời nguyện do Karma Chagme sáng tác biết là nguyện đợc mãnh liệt đợc tái sinh trong cõi Tịnh Độ Cực Lạc. Trong bài nguyện, Karma Chagme nói rằng cõi Tịnh Độ Cực Lạc có phạm vi rộng lớn như thế, vượt xa thế giới bình thường của chúng ta và một triệu của chúng ta không bao giờ có thể nhìn thấy nó. Nó không phải là cái gì có thể đợc nhìn thấy một cách vật lý. Nó quá bao la; phạm vi của nó không thể so sánh với bất kỳ tiêu chuẩn nào. Ta biết rằng nó vượt quá khả năng tri giác của các giác quan của ta. Nó rất xa và rộng lớn, vì thế hoàn toàn vượt quá khả năng đo lường của ta. Chúng ta có thể nhìn thấy những vì sao và đi tới một triệu, những các giác quan của ta sẽ không bao giờ nhận thức đợc thế giới của Cõi Cực Lạc. Đều vì sự suy nghĩ và nhận thức bình thường của ta thì nó quá xa và quá bao la. Trong ý nghĩa đó, ta không thể đi đó bằng bất kỳ phương tiện vật chất nào. Tuy nhiên, khi tâm ta đã đợc tịnh hóa, đợc tịnh trí đợc những lời

lắm, khi trở về trạng thái nguyên sơ của chính nó thì ta có thể tiếp kinh nghiệm thực tại của cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc. Cách thức để tri giác cõi Tịnh Đâu là bằng tâm chơn không bằng ngôn ngữ giác quan. Vì thế, hãy thiết lập cái thấy đó trong tâm bạn và hình dung rằng an trú ở trung tâm của Cõi Cúc Lạc bao la, gồm chứa tất cả là Chúa tể của cõi Tịnh Đâu: Đức Phật A Di Đà, Đức Phật Vô Lượng Quang. Thân Ngài có sắc đỏ và trông giống Đức Phật Thích Ca Mâu Ni. Ngài có 80 nghìn nghìn chính và 32 nghìn nghìn phật của một nghìn một Hóa Thân toàn giác. Chúng hiện như Ngài có nhấc kệ mà bạn nhìn thấy ở những pho tượng và thangka của Đức Phật. Trong bàn tay Ngài có những luân xa và v.v.. như bạn có thể nhìn thấy có nhiều tượng khác nhau. Hai bàn tay ở trong thế quân bình thì ở dưới, ở trên thì ở dưới, và trong bàn tay là một bình bát. Trông Ngài rất giống Đức Phật Thích Ca Mâu Ni, chỉ khác ở điểm màu da Ngài có màu đỏ hồng ngọc đỏ m. Trông Ngài thướt tha và chói lọi. Ngài an tọa trên một hoa sen và một tòa một trắng. Sau lưng Ngài là Cây Như ý. Bên phải Ngài là Đức Avalokiteshvara (Quán Thế Âm) có sắc trắng. Bên trái Ngài là Đức Vajrapani (Kim Cương Thủ), Chúa tể của Những Phàm Ngục tên Mạnh liệt. Đây là ba vị lãnh đạo của Cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc. Nói một chút về lịch sử sự hình thành cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc của Đức Phật A Di Đà thì đó là một cõi Tịnh Đâu không có những khiếm khuyết. Nó viên mãn trong mọi phương diện. Sự nhàn nhã của cõi Tịnh Đâu đó không xuất hiện mà không có nguyên nhân. Nguyên nhân của cõi linh thánh toàn hảo này là gì? Rồi nhiều kiếp về trước, trước khi là một vị Phật, Đức Phật A Di Đà là một tu sĩ có tên là Dharmakara (Pháp Thế Ng), có nghĩa đen là ‘căn nguyên của Pháp.’ Khi Ngài tu hành như một Bồ Tát, Ngài đã lập một loạt những lợi ích của người, hay những người của mãnh liệt, về cách thức của những sự vật khi Ngài hoàn toàn Giác ngộ. Ngài nói: *“Có rất nhiều cõi Tịnh Đâu và những người đi tìm kiếm cõi đó là những chúng sinh đã bị bác học, những người đã tích tập vô số công đức, và đã chuyên tâm thực hành Pháp. Họ có thể đi tìm những cõi Tịnh Đâu đó, nhưng đi tìm đó rất khó khăn. Còn tất cả những người không bị bác học, không tích tập rất nhiều công đức, và không thực hành một cách nghiêm túc thì sao? Tôi sẽ thiết lập một cõi Tịnh Đâu để những người đó có thể dễ dàng đi tìm. Người tôi gọi là thoát tìm kiếm chúng sinh không có những phẩm tính siêu nhiên đó của những hành giả đi tìm những cõi Tịnh Đâu của tất cả những vị Phật khác.”* Có nhiều bạn vẫn của người (hay thế người) của Đức Phật A Di Đà lập nên khi Ngài là Dharmakara (Pháp Thế Ng). Chỉ riêng ở Tây Thế Ng đã có 500 bạn vẫn của người khác nhau. Ở Trung Hoa có nhiều bạn vẫn về việc lập những Đức Phật Người của Đức A Di Đà. Nói chung, có thể nói rằng tất cả những người của mãnh liệt của Ngài có thể được sắp xếp thành Bồ Đề Tâm Tám Đức Phật Người. Cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc trở thành hiện thế của một trong Bồ Đề Tâm Tám Đức Phật Người đó. Đây là nguyên nhân sự hiện hữu của Cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc. Cõi Tịnh Đâu này không hiện hữu mà không có nguyên nhân. Nguyên nhân của sự hiện hữu này là hoạt động của vị Bồ Tát – bạn đã trở thành Đức Phật A Di Đà. Nói chung, tất cả chế Phật giáo gìn giữ chúng sinh trong tâm khảm của các Ngài với lòng từ ái và bi mẫn. Bồ Đề lòng từ ái bi của các Ngài, các Ngài lập những người của mãnh liệt. Các ngài lập những đức người, làm việc trải qua nhiều đời; trong khi tu hành là những Bồ Tát trước khi thành Phật ở những hàng nghìn và nghìn chúng sinh bằng vô số phương cách. Giống như cắt hai cây gỗ với nhau để lâu và để mạnh mẽ bạn có thể tạo ra lửa, như tích tập công đức và trí tuệ nguyên sơ thì mọi sự đều có thể được thành tựu. Trong trường hợp này đi tìm được thành tựu là sự thiết lập Cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc ở phương tây của thế giới chúng ta như sự tích tập vô lượng công đức và trí tuệ nguyên sơ của Ngài. Một lần nữa, chúng ta hãy khảo sát sự liên lạc của hai cây gỗ của thiết lập để tạo ra lửa. Lửa không xuất hiện tự nhiên từ một cây gỗ. Bạn cần có hai cây gỗ và của nó để cắt chúng với nhau bằng một cách thức để cắt trong một thời gian. Cuối cùng một tia lửa bắt ra từ sự kết hợp của hai cây gỗ và lửa bắt đầu cháy. Trong một cách thức tượng trưng, mọi hiện tượng, mọi thức, mọi pháp, đều hiện lên như sự kết hợp của

tánh Không và căn nguyên tợ ng thu c (duyên sinh). Mọi sự hoàn toàn có sự quan hệ h h tợ ng với nhau. Đi u đó đ c g i là sự duyên sinh. Đó là một cây g y. Cây g y kia là tánh Không: Chân lý của tánh Không, sự hoàn toàn không có sự hi n h u n i t i của m i hi n tợ ng. Hai cây g y kết h p v i nhau, là b n tánh th c s c a th c t i. Đây là sự th c c a m i s , c a m i th c t i. Hãy đ c i T nh Đ sang m t bên trong ch c lát và hãy kh o sát c i g i chúng ta đang s ng. Th g i chúng ta thì cũng th . Nó là s n ph m c a s h p nh t b t nh c a s trong sáng (quang minh) và tánh Không, c a hình tợ ng và tánh Không. Nh ng s v t xu t hi n trong m t cách th hoàn toàn không b ch ng ng i, và tuy th chúng không có th c ch t. Th c ch t c a chúng thì tr ng không. Đi u đó có nghĩa là m i kh n ãng c a kinh nghi m b t ngu n t s h p nh t b t nh c a hình tợ ng và tánh Không. Chúng ta hãy kh o sát s hi n l c a th g i chúng ta hay c a c i T nh Đ . Mọi sự không đ n thu n là m t s tr ng không (tánh Không) b i chúng xu t hi n, có ph i th không? Ta có th nhìn th y rõ ràng m i s . Mọi sự đ ng nh có sự hi n h u và m i s có v có m t căn b n v t ch t trong th g i chúng ta. Đó là m t v c a ph ng trình bi u th s hi n l rõ ràng c a các hi n tợ ng, c a nh ng kinh nghi m. Tuy nhiên, v đó không th có n u không có tánh Không. N u m i s có sự hi n h u v ng ch c, v t ch t, n i t i thì không đi u gì có th hi n h u. Chính nh tánh Không mà nh ng s v t có th hi n l nh nh ng hình tợ ng. Ch vì có tánh Không nên m i s v t m i có th hi n h u. Không có tánh Không thì s ch là m t kh i c ng đ c v ng ch c. Nh th thì s ch là m t v t. Không đi u gì có th hình thành s hi n h u tợ ng đ i mà không có sự đ t n n ch y u trong tánh Không. Vì th chính nh tánh Không mà th g i chúng ta hi n h u. Nh tánh Không, c i T nh Đ Cúc Lạc đ c thi t l p b i ãng l c c a s nguy n c , tích t p công đ c, và trí tu nguyên s c a Đ ng giác ng A Di Đà. Tôi nghĩ r ng n u b n m i đ n v i Đ o Ph t thì đi u này th t khó hi u, nh ng qu th t ch nh có tánh Không mà có hình tợ ng. Bây gi ta hãy t p t c kh o sát nh ng ph m tính đ c bi t c a c i T nh Đ đ c hình thành nh nh ng nguy n c c a Đ c Ph t A Di Đà đ c g i là C i Cúc Lạc (Dewachen). Ta đ c bi t là có nhi u c i Ph t khác, nh ng đ t i đ c nh ng n i đó ta ph i hoàn toàn đ t đ c m t đ a v cao quý. Ví d nh đ đ i t i c i T nh Đ c a Đ c Ph t khác thì ph i là m t B Tát th p đ a ho c đang t i g n nh ng cánh c ng c a s giác ng toàn tr i t và viên mãn, và ph i tích t p vô l ng công đ c. Nh ng chúng sinh bình th ng r t khó c nguy n t i đó. Vì chúng ta mà Đ c Ph t A Di Đà đã l p nh ng nguy n c mãnh l i t. M c dù c i T nh Đ c a Ng i có v r t xa th g i chúng ta nh ng đ i v i nh ng chúng sinh nh chúng ta thì v i c t i đ c c i đó tợ ng đ i cũng đ dàng. Đó là nh ãng l c c a nh ng l i kh n c u và nguy n c c a Ng i. Nh có nói t rên, hi n có nhi u b n v n nh ng l i nguy n, kh n c u và nguy n c c a Đ c Ph t A Di Đà. N u bao g m chúng trong m t câu duy nh t thì tinh túy c a nh ng l i nguy n, kh n c u, và nguy n c là:

“C u mong m t C i T nh Đ đ c thi t l p đ nh ng chúng sinh bình th ng v i nghi p b t nh, nh ng chúng sinh có ác nghi p, nh ng ng i không t b ác h nh, có th đi t i đ c.”

Khi b n t i nh ng c i T nh Đ c a nh ng v Ph t khác, b n s đ t đ c giác ng nh đ a v cao quý b n đã có tr c khi t i đó. Còn c i Cúc Lạc, b n có th t i đó nh ng đi u đó không có nghĩa là b n đã giác ng . Đi u x y ra là b n s không tr l i vòng luân h i sinh t mà đ ng h n, b n s có m i đi u ki n tích c c và t t lành đ tích t p công đ c và trí tu nguyên s . c i đó b n s có th t b m i ác h nh và th c hành đ đi u ph c và tu hành tâm b n cho t i khi b n thu n th c đ có th đ t đ c giác ng . Nh th đó là m t s g i thi u t ng quát C i Cúc Lạc.

Bây giờ tôi sẽ giới thiệu với bạn bài nguyện niệm đức Phật tái sinh trong Cõi Dewachen (Cúc Lạc) do Karma Chagme Rag-Astrs Rinpoche biên soạn. Trước hết, tôi sẽ bắt đầu với một mô tả về địa hình của cõi Tịnh Đâu này. Một đất không giới hạn với một đất trong thế giới chúng ta. Nó không gồ ghề và phẳng đá. Nó hoàn toàn nhẵn và bằng phẳng, và đức Phật cư trú ở nơi này. Trong cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc, bạn luôn luôn có một cảm nhận của cái thanh tịnh. Nó rất bao la. Không có những sự thay đổi ánh sáng và bóng mát. Một ánh sáng toàn khắp rọi xuống trên thân vật lý của Đức Phật Vô Lượng Quang, Đức Phật A Di Đà. Toàn bộ cõi giới chìm ngập trong sự chói lọi của thân giác ngộ của Đức Phật A Di Đà. Một đất không khô ráo. Nó mềm mại và nở bung trên đó, bạn sẽ thấy những bông hoa. Bạn sẽ không bị vấp ngón chân. Dewachen mà tôi sẽ đưa bạn đến. Ở đó có nhiều cây cối, chúng là những cây châu báu như ý cho bạn bắt gặp những gì bạn cần. Những cành cây đầy chim chóc vui vẻ. Tất cả chúng đều là những hóa thân của Đức Phật A Di Đà. Chúng có giới hạnh tốt đẹp và vui vẻ. Họ là những tiếng hát bình thản, chúng hát những Giáo Pháp làm tâm bạn hoan hỷ và an bình. Mọi người ở đó đều có nghe âm thanh du dương của Pháp đều trên an lạc, hạnh phúc, và hài lòng. Có nhiều sông, suối và những con đường và những thành phố không phải là những bình thường. Nó là những hoa. Có những cái hồ mà bạn có thể nghe tiếng nước chảy và thấy những bông hoa sen nở rộ và thơm ngát, nó nở ra và thế giới của mọi hoa sen hóa hiện vô số tia sáng. Trên đầu mọi tia sáng là một vị Phật. Tất cả các Phật đều thuyết giảng Pháp. Những nghe các Ngài giảng Pháp tâm bạn rũ sạch mọi cảm xúc tiêu cực. Trong Cõi Cúc Lạc không có bệnh tật, không có sự nghèo khổ, sự già nua và sự chết. Không có sự phân biệt giữa người này và người khác. Tất cả đều vui vẻ. Tất cả đều vui vẻ và hạnh phúc những phẩm tính tốt lành. Không có những nguy hiểm, những lo lắng, những ô nhiễm, không có các loại đau khổ, thậm chí cả 'đau khổ' cũng không được nghe thấy ở cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc.

Cách thức để được sinh ra ở Dewachen là lập một niềm tin và niệm nguyện niệm như một địa điểm ở cõi Tịnh Đâu, và khát khao được sinh ra ở đó. Khi bạn sinh ở cõi đó, bạn không sinh bằng một tiến trình bình thường. Trong thế giới của ta, hết thế giới chúng ta đều tập trung vào đó trong sự khổ đau và làm việc trong sự buồn phiền. Ở nơi đây sự sinh ra là một tiến trình đau đớn. Ở Cõi Dewachen, bạn không sinh ra như một thai trứng, mà đúng hơn bạn được sinh một cách kỳ diệu trong những bông hoa sen nở. Nếu bạn cư ngụ nguyện niệm với sự nhất tâm và niềm tin nhiệt thành mãnh liệt được sinh ra ở đó thì bạn sẽ được như ý. Nếu bạn nuôi dưỡng bất kỳ một nghi ngờ nào thì bạn vẫn được sinh ở đó nhưng sẽ sinh trong một bông sen khép kín. Bạn được tắm trong ánh sáng chói lọi của Đức Phật những bạn không thể nhận ra một phẩm tính của cõi Tịnh Đâu và không thể tùy ý du hành đây đó. Bạn ở trong một bông sen khép kín cho tới khi những vật tích sau cùng của sự hoài nghi và tiêu cực bị tẩy trừ. Khi ấy bông sen sẽ nở ra. Nếu bạn không có chút nghi ngờ nào thì bạn được sinh trong một bông sen nở. Điều này giống như việc niệm nguyện niệm đức Phật tái sinh trong Cõi Tịnh Đâu mà bạn đã lập nên vào lúc chết. Hãy lưu ý trong tâm sự phân biệt hết sự quan trọng này giữa hai loại sinh ra khác nhau trong cõi Tịnh Đâu. Điều quan trọng là phải lập nguyện niệm đức Phật tái sinh vào lúc chết. Hãy làm điều này một cách như một không chút nghi ngờ. Nếu bạn cho phép sự hoài nghi đi vào tâm bạn thì bạn sẽ sinh trong một bông sen khép kín. Nếu vào lúc chết bạn lập nguyện niệm đức Phật như một phẩm tính này thì khi ấy, không phải trừ đi nghi ngờ bất kỳ điều gì, bạn được sinh trong những bông sen nở trong sự hiện diện của Đức Phật Vô Lượng Quang A Di Đà. Một trong những phẩm tính kỳ diệu của việc được tái sinh trong Cõi Cúc Lạc là nếu bạn tin tưởng đức Phật những quy định sách lược và việc du hành tới những

cõi Tịnh Đâu khác thì bạn có thể đi tìm đó lập tức ngay khi bạn có muợn đi u đó. Bạn có thể di chuyển n một cách th n đi u t i b t k cõi Tịnh Đâu nào khác ch b ng cách lập nguy n t i n i đó. T th gi i này, b n không th t c thì đi t i cõi Tịnh Đâu khác, nh ng t cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc thì b n có th . B n có passport, visa, và m i lo i vé c n thi t đ đi t i m i Tịnh Đâu c a b t k Đức Phật nào, m i ph ng và b t c khi nào b n mu n.

Khi b n sinh trong m t hoa sen n , b n v n ch a viên mãn. B n đã t y tr kh i dòng tâm th c c a b n m i đi u tiêu c c, m c dù b n ch a là Phật nh ng b n đ c sinh trong m t hình th c có nhi u ph m tính tích c c gi ng nh nh ng ph m tính c a m t v Phật. B n đ c sinh ra v i m t thân s c vàng r c r . B n có nh ng năng l c siêu nhiên và siêu giác. B n đ c th h ng năm lo i năng l c siêu giác. Ph m tính khác mà b n có nh m t hài nhi là m i v t b n c n đ cúng đ ng ch Phật mà hi n nay b n nh n th c b ng đôi m t v t lý c a b n thì cõi Tịnh Đâu, chúng s t đ ng hi n l trong đôi bàn tay b n. B ng cách y b n có th d dàng tích t p công đ c và hoàn thi n nó đ tích t p trí tu . H n n a, cu i cùng thì s tích t p công đ c và trí tu đ a t i Phật Qu s x y ra r t nhanh chóng trong Cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc. Trái ngh ch v i nh ng cõi Tịnh Đâu khác, trong cõi Dewachen (Cúc Lạc) ti n trình tích t p công đ c và trí tu r t nhanh chóng. Chính Đức Phật Thích Ca Mâu Ni đã nói: **“Do đó vì c c u xin đ c tái sinh i cõi Dewachen tích t p công đ c nhi u nh th con cúng đ ng b y lo i ng c quý và nh ng châu báu khác đ y tràn ba ngàn th gi i**
(đ c đ c p tr c đây)
.”

Nói chung, chúng ta có thể nói r ng b t k chúng sinh nào nghe danh hi u c a Đức Phật A Di Đà (phù h p v i nh ng Đ i Nguy n c a Đức Phật A Di Đà) lập nguy n tái sinh trong cõi Dewachen và đ n mình vào th c hành đó đ u có thể đ c tái sinh trong cõi Dewachen. Nh ng ng i t ng tích t p s tiêu c c c a năm tr ng t i thì khó đ t đ c đi u đó. M c dù th , ngay c đ i v i nh ng ng i t i l i n ng n nh th , n u h th c hành mãnh li t thì h v n có thể đ c tái sinh trong cõi Dewachen.

Tóm l i, v nh ng giáo lý c a Đức Phật A Di Đà và Cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc thì th c hành này r t ph bi n trong t t c nh ng qu c gia theo Phật Giáo Đ i th a. T i sao th ? Đó là b i tính ch t c a nh ng l i nguy n c a Đức Phật A Di Đà. Th c hành Đức Phật A Di Đà và Cõi Tịnh Đâu thích h p v i nh ng ng i bình th ng và ai cũng có thể th c hành. B n không ph i là m t đ i nhân cao quý đã t b m i ác h nh. B n không ph i là m t hành gi tuy t v i. Tùy thu c vào năng l c nh ng l i nguy n c a Đức Phật A Di Đà, b n có thể đ n mình vào th c hành này. Đây là m t th c hành Kinh th a. Do đó, nó là Pháp môn m i ng i có thể th c hành. Nó r t dân ch và đ c dành cho t t c m i ng i.

H i: M t khi đã đ c sinh trong cõi Tịnh Đâu, l i u ta có nh ng c h i quay tr l i th gi i này đ giúp chúng sinh đ t đ c Giác ng ?

Đáp: Mục đích của việc tái sinh trong cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc là để đăt đăt đức Phật Qu. Vì thế, ý nghĩa của cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc là bạn đã có đức mĩ đi u ki n t t lành đăt đăt đức s Giác ng toàn trit và viên mãn. Khi bạn hoàn toàn giác ng thì trng thái đó không phĩ là s Giác ng phi n dĩ n đ an ngh trong Ni t Bàn. Nó là s Giác ng Đĩ th a đăt đăt đăt n n trên tánh Không, chng ng r ng Ni t Bàn và sinh t không phĩ là đi u đăt bám luy n. Đi u then ch t c a mĩ th c hành Đĩ th a là lòng Đĩ Bi. T thân cõi Tịnh Đâu đăt đăt thit t l p b ng nng l c Đĩ Bi c a Đ c Ph t A Di Đà. N u b n chng ng tánh Không thì khi y lòng bi m n t đng hi n l . Tánh Không đó cùng vĩ lòng bi m n - là nh ng gì t o nên Ph t Qu - cũng t o thành s giĩ thoát toàn trit và viên mãn. Khi bạn giĩ thoát nh th , b n s không b h n ch đĩ vĩ cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc. B n có th mang b t k cách th hi n l nào b n mu n. B n có th đi tĩ b t k cõi Tịnh Đâu nào b n mu n. B n không ng ng hi n l trong vô vản ph ng cách khác nhau vì h nh phúc c a t t c chúng sinh.

Hĩ: m t m t, vĩ c đăt c tái sinh Cõi Cúc Lạc nghe có v th t đ dng. m t khác thì vào lúc đó đ có đăt c s an l c th c s ta s ph i c ng c b n thân, th c s c mu n thành t u B Đ tâm. Do đó đăt ng nh có m t thách th c to l n trong vĩ c c mu n giúp đ ng i khác và không ch quan tâm tĩ b n thân. Vì th vĩ c y không th t đ dng.

Đáp: Việc tái sinh trong Cõi Dewachen (Cúc Lạc) ch khó khăn n u b n m c ph m m t trong Năm Trng tĩ Không chu c l i đăt c. N u b n không ph m m t trong nh ng tĩ đó thì r t đ dng, bĩ t t c nh ng gì b n c n làm thì tùy thu c vào nng l c c a vĩ c hình thành nh ng nguy n c c mnh li t đăt c tái sinh trong Cõi Cúc Lạc. Đi u mà nng l c đó làm là h p nh t b n vĩ s đĩ tr vĩ mĩ che ch ng và s phi-đ o đ c c a b n. Đó là nng l c c a đĩ nguy n c a Đ c Ph t A Di Đà. Y u t khác góp ph n khi b n hình thành nguy n c c đ nĩ k t s th c hành này và đăt c tái sinh trong cõi Tịnh Đ . Lý do khác khi n ta r t đ dng đăt c tái sinh là giây phút ch t chính là mĩ kho nh kh c. Giáo Pháp dĩ r ng mĩ s t trong trng thái thay đĩ liên t c. Mĩ s đ u vô th ng và h ng tĩ cái ch t trong mĩ lúc, vì th trong mĩ kho nh kh c, cái gì đó ch t đi và cái gì đó tái sinh. Kinh nghi m c a b n ra sao thì tùy thu c vào vĩ c tâm b n đăt c h ng tĩ th nào. T t ng hi n tĩ c a b n s đ a đ n tĩ kinh nghi m theo sau c a b n.

N u b n thit t l p m t nguy n c c liên t c tĩ kho nh kh c này tĩ kho nh kh c khác, th u hi u r ng b t k kho nh kh c nào cũng có th là lúc ch t, trong mĩ kho nh kh c b n đ u khao khát đăt c tái sinh trong Cõi Dewachen, thì b n đã thit t l p s tĩ ng t c c a nguy n c c đó. Đi u đó s là kinh nghi m c a b n. Nguyên nhân trong kho nh kh c đó s t o nên k t qu trong kho nh kh c k tĩ p. Mĩ s là s chuy n hóa trong tâm th c.

Hĩ: Rinpoche, ngài có th gi ng thêm cho chúng con v ánh sáng trong nh ng bông sen khép l i? Làm th nào ánh sáng y chi u sáng chúng?

Đáp: Trong Cõi Cúc Lạc, mọi sự đều có thể đem ánh sáng. Giống như mọi sự khác nhau trong và khắp Cõi Cúc Lạc, nó là một hóa thân của Đức Phật A Di Đà. Nó là toàn bộ Đức Phật A Di Đà. Mọi sự đều có trí giác trong Cõi Cúc Lạc là một sự trải nghiệm của Đức Phật A Di Đà. Ánh sáng là Ánh sáng của lòng Bi mẫn. Chính Ánh sáng của lòng Bi mẫn làm chúng ta được sinh.

Hỏi: (không nghe rõ)

Đáp: Sự hình thành của mọi sự tái sinh trong Cõi Cúc Lạc là một vấn đề cá nhân. Bạn không thể phát triển một sự nghiệp nhân danh người nào khác. Tuy nhiên bạn có thể giúp đỡ người khác bằng cách lập kế hoạch cho họ nghe danh hiệu của Đức Phật A Di Đà và cho họ biết sự hiện hữu của Đức Phật A Di Đà trong cõi Tịnh Đâu. Ta đều có biết rằng ngay cả việc nghe danh hiệu A Di Đà cũng rất ích lợi. Một điều khác mà bạn có thể làm để giúp đỡ người khác là vào lúc họ chết bạn có thể làm những việc hành A Di Đà khác nhau. Chúng ta nên nhớ vào lúc chết bạn có thể thực hiện Phowa, và đó là một việc hành chuyển di tâm thức của người chết ra khỏi thân họ. Những nghi lễ và puja khác đều có thể thực hiện vào lúc đó. Có một nghi thức được gọi là Shitje. Nó là nghi lễ được thực hiện vào lúc chết. Nhiệm vụ của bạn có thể được thực hiện mà không cần dù người chết có chết. Yêu cầu tâm thức của họ được nhận và được hướng dẫn bằng những cách khác nhau.

Hỏi: (nghe không rõ)

Đáp: Chúng ta phải nói một chút về tánh Không. Những giáo lý tánh Không tuy nhiên không phải là những gì ta tri giác thì tuy nhiên không hiện hữu. Chúng ta không nói rằng các sự vật đều có sự tồn tại bản nguyên và phân biệt và có thể tồn tại vĩnh cửu (theo nghĩa đen) không hiện hữu, và trong ý nghĩa đó, thì hủy hoại. Chúng ta đang nói rằng chúng không có tự-tánh. Chúng không có sự hiện hữu nội tại. Chúng không có thể tính, có thể, tính năng và cách thức xuất hiện của chúng. Chúng có sự hiện hữu một cách nội tại, nhưng không phải như vậy. Đây là giáo lý của Pháp Trung Đạo vĩ đại – Madhyamika. Ở đây có hai trường phái khác nhau, Pháp Duy Tâm (Cittamatra) nói rằng mọi sự tồn tại chúng là tâm. Điều duy nhất thực sự hiện hữu là tâm và mọi điều khác chỉ là một sự phóng chiếu của tâm. Giáo lý Mahamudra (Điền) nói rằng bản tánh thực sự của tất cả thì siêu việt việc chấp nhận hoặc không, chấp nhận không, cũng có cũng không. Điều này được gọi là ‘Bản Cúc đoạn’ (Túc). Quan điểm Mahamudra siêu việt chúng. Điều bình đẳng chân lý tuyệt đối của ta, trong tiếng Tây Tạng nói là ‘Kun-zop Dempa’ có nghĩa là một câu mê hoặc. ‘Dempa’ có nghĩa là chân lý. ‘Kun-Zop’ nghĩa là hoàn toàn sai lầm. Vì thế ‘chân lý hoàn toàn sai lầm’, chân lý tuyệt đối là kết quả của tri giác sai lầm của ta. Chúng ta tri giác các sự vật có sự hiện hữu nội tại trong khi thực ra chúng không có. Tâm thức chúng ta bám chặt vào điều ta tri giác là việc chấp nhận và thực có. Mọi sự bám chặt trong tâm thức này, ta vĩnh cửu hóa điều mà trong thực tế thì trải nghiệm không. Đó là một sai lầm. Mọi hiện tượng là kinh nghiệm của ta. Chúng ta đều có kinh nghiệm bên trong và trong tâm ta. Nếu khác đi thì không thể có kinh nghiệm. Mọi sự xuất hiện bên ngoài là một phóng chiếu của tâm trong ý nghĩa rằng nó được kinh nghiệm bên trong tâm. Nó không có sự hiện hữu nội tại và việc chấp nhận khía cạnh riêng của nó. Đó là một sự sai lầm trong tri giác.

Hỏi: Có cách nào khi n ta có thể ở trong cõi Tịnh Đâu, ngay ở đây vào lúc chết sao? Theo nghĩa đen. Mặt khác, đây có phải là điều có thể đạt được trong đời sống hiện tại? Có thể đi đến cõi Tịnh Đâu trong đời này?

Đáp: Có, khi họ chết sau cùng đã được cứu rỗi, trở về khi họ chết kịp thời được đưa vào. Vào lúc đó, có một cái chết và một sự tái sinh. Đó bạn có thể kinh nghiệm cõi Tịnh Đâu trong khoảnh khắc giữa giây phút họ chết.

Hỏi: Rinpoche, ngài nói rằng ta có thể kinh nghiệm cõi Tịnh Đâu trong khoảnh khắc đó, vậy trong trường hợp đó, cái gì là cõi Tịnh Đâu?

Đáp: Cái gì thực sự là cõi Tịnh Đâu? Cõi Tịnh Đâu là giác tánh nguyên sơ không ô nhiễm của riêng ta. Nếu từ khoảnh khắc này cho tới khoảnh khắc khác, bạn hãy quang phổ nhận chiếu và vận duy trì được bản tánh giác ngộ nguyên sơ của bạn thì đó là cõi Tịnh Đâu. Mọi sự đến từ bản tâm bạn. Hãy thức tỉnh lên điều đó, hãy an trú ở đó: đó là cõi Tịnh Đâu.

Hỏi: Nếu sự duyên sinh xuất hiện trong tánh Không thì làm thế nào nó có thể hiện hữu nếu không có sự tác động trong tánh Không?

Đáp: Tánh Không và sự duyên sinh thì bất nhị. Chúng là một. Ngay cả khi nói bất nhị là đã sai lầm rồi, bởi điều đó hàm ý rằng có thể có một sự khởi nguyên được vượt qua. Tất cả vô thường, chúng luôn luôn là một. Không có sự khác biệt giữa chúng. Nó không giống như có hai phần. Khi bạn nhìn tánh Không và sự duyên sinh một cách khởi nguyên thì đó là sự khởi đầu của samsara, vòng luân hồi sinh tử. Hãy vượt qua sự khởi nguyên và bạn đang thực hiện nhìn thấy nhân và quả. Khi đó mọi sự đang xuất hiện. Đó là tánh Không và sự duyên sinh viên mãn, bất nhị. Trong bản văn, nhiều ví dụ đã được đưa ra để minh họa chân lý này của sự hợp nhất tánh Không và sự duyên sinh. Tuy nhiên chúng ta hãy lấy ví dụ chi tiết tách này. Như một sự hiện tại hay xuất hiện từ một người đi đến cửa tri giác của ta kinh nghiệm, chi tiết tách là một cái gì phức tạp. Nó được cấu tạo bởi những phần tử nhỏ bé. Phần này không? Nó được cấu tạo bởi những nguyên tử và phân tử trở thành những chất thể được biết là đất, nước, gió, và lửa. Tất cả những sự vật này được kết hợp trong một cách thức như thể nó nên cái ta gọi là chi tiết tách. Sau đó nó được trang trí, vẽ lên và được khắc chạm. Đó là cái gì được cấu tạo nên mà tiếng Tây Tạng chúng tôi nói là 'Dutshe': phức tạp, cái gì đó được cấu tạo nên. Những nhân và duyên được kết hợp lại theo một cách thức nên một sự hiện tại từ một người đi mà ta có thể sống động và tác động lẫn nhau và nhận thức như điều ta gọi là một chi tiết tách. Tuy nhiên, nếu từ khía cạnh riêng của nó và không phụ thuộc vào những nhân và duyên thì không có sự vật gì gọi là chi tiết tách. Không có điều gì xuất hiện như chi tiết

‘tách’ thì nó và thu nhập nó mà tách biệt với toàn thể tiến trình nhập nhàn và duyên cùng thì hời. Nó không có bản chất. Bản chất của nó thì trống không. Trong Kinh ‘Prajna Paramita Hydraya’ (Tâm Kinh): “Sắc tức là Không, Không tức là sắc, sắc không khác Không, Không không khác sắc.” Mọi hiện tượng có cùng bản tánh chính xác đó. Bản thể điểu gì điểu kinh nghiệm trong luân hồi sinh tử hay siêu việt của nó điểu có điểu mất bản tánh chính xác đó. Bản chất của nó trống không và nó điểu kinh nghiệm như mất kết quả của sự duyên sinh. Tri giác nhập nhàn sự vật như nhập nhàn thế kiện xen kẽ của tánh Không và sự duyên sinh thì vốn là một chúng sinh bình thường. Vượt qua thế kiện như nguyên, tri giác các sự vật điểu thế kiện là tánh Không và sự duyên sinh, thì đó là Phật. Vị Thánh vĩ đại Nagarjuna (Long Thọ) nói: *“Luân hồi sinh tử và sự siêu việt của nó (sinh tử và Niết Bàn) không phải là hai. Vì thế thế u hiển bản tánh của luân hồi sinh tử trong bản chất của nó là sự siêu việt.”*

Đức Phật A Di Đà và cõi Tịnh Đâu Cúc Lạc

H.H. Drikung Kyabgon Chetsang Rinpoche – Liên Hoa Vị thế đức